

20. november 2023

JKHL

ERHVERVSSTYRELSEN

Vejlsøvej 29
8600 Silkeborg

Tlf. 35 29 17 00
CVR-nr 10 15 08 17
E-post de@erst.dk
www.erst.dk

ERHVERVS MINISTERIET

Bilag 3.2 Habilitet og inhabilitet

Hvad er habilitet?

Som medlem af Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling er du omfattet af forvaltningslovens bestemmelser om habilitet. Det betyder, at du i visse tilfælde kan komme i en situation, hvor du skal undlade at medvirke ved behandling af en sag som følge af en interessekonflikt.

Hvornår er du inhabil?

Du er inhabil ved behandling af en sag, hvis:

- Du har en særlig personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald.
- Du er i familie med eller nært relateret¹ til en person, som har en personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald, eller er repræsentant for nogen med en sådan interesse i sagens udfald.
- Du tidligere – i samme sag – har repræsenteret nogen med personlig eller økonomisk interesse i sagens udfald, f.eks. ved vejledning/rådgivning i udformningen af det konkrete projekt eller ansøgningen.
- Du deltager i ledelsen af eller har nær tilknytning til et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, der har en særlig interesse i sagens udfald.
- Der i øvrigt foreligger omstændigheder, som kan vække tvivl om din upartiskhed f.eks. nære venskabsforhold eller konstaterbart uvenskab over for en person, der er part i sagen.

Du har selv pligt til snarest at orientere formanden og sekretariatet om evt. inhabilitet, og så vidt muligt orientere herom før det møde, hvor den sag, som du vurderer, du kan være inhabil i forhold til, behandles.

Konkret vurdering

Der skal foretages en konkret vurdering af habiliteten i hvert enkelt tilfælde, herunder i forhold til hver enkelt sag eller ansøgning. Det afgørende er, om der er en risiko for, at afgørelsen i sagen vil kunne blive påvirket af uvedkommende hensyn. Følgende vil have betydning for den konkrete vurdering:

- Sagens karakter,
- din funktion i forbindelse med sagsbehandlingen, samt
- karakteren og styrken af din interesse i sagen.

¹ Med nært relateret menes forældre, børn, ægtefælle, svigerinder, svogre, søskende-børn, svigerforældre og svigerbørn. Andre familiemedlemmer betragtes som nær familie, hvis medlemmet jævnligt omgås vedkommende. Fast samlivsforhold sidestilles med ægteskab.

Der vil således være forskel på vurdering af habilitet i forhold til beslutninger af generel karakter (f.eks. udarbejdelse af strategi) og konkrete afgørelser (f.eks. tildeling af midler til et projekt).

Konsekvens ved inhabilitet

Den, der er inhabil i forhold til en sag, må ikke træffe afgørelse, deltage i afgørelsen eller i øvrigt medvirke ved behandlingen af den pågældende sag. Den pågældende må heller ikke være til stede under sagens behandling og må ligeledes ikke yde nogen rådgivning i sagen til dem, der skal deltage i sagens behandling eller i en del af sagens behandling. Hvis dette er tilfældet, kan det medføre, at en afgørelse bliver ugyldig.

Konkrete eksempler på inhabilitet i relation til arbejdet i Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling

Det tilfælde, at et medlem af Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling også sidder i bestyrelsen i et Erhvervshus, som indgår som ansøger eller økonomisk partner i ansøgt projekt.

Situationen er eksempelvis den, at Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling skal afgøre, om et konkret projekt skal have bevilling eller afslag. Ansøger eller økonomisk partner er i situationen et Erhvervshus, og et medlem sidder både i Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling og i bestyrelsen for det pågældende Erhvervshus. Er der tale om inhabilitet?

Ja. Et medlem, der både sidder i Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling og er medlem af en bestyrelse for et Erhvervshus, er inhabil i forhold til den konkrete sag, hvor Erhvervshuset er ansøger. Ifølge forvaltningsloven er du inhabil ved behandling af sagen, hvis du deltager i ledelsen af eller har nær tilknytning til et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, der har særlig interesse i sagens udfald.

Behandling af ansøgning fra en kommune, hvor et af medlemmerne er borgmester

Situationen er eksempelvis den, at Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling skal afgøre, om et konkret projekt skal have bevilling eller afslag. Ansøger eller økonomisk partner er i situationen en kommune. Et af medlemmerne i Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling er borgmester i den pågældende kommune. Er der tale om inhabilitet?

Ja. Som udgangspunkt vil der være tale om inhabilitet. Ifølge forvaltningsloven er du inhabil ved behandling af en sag, hvis der i øvrigt forelægger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om din upartiskhed.

Det samme vil i udgangspunktet være gældende, hvis ansøger eller økonomisk partner er en business region, hvor kommunen deltager.

Behandling af ansøgning fra en forening, hvor et bestyrelsesmedlem også sidder i Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling

Situationen er eksempelvis den, at Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling skal afgøre, om et konkret projekt skal have bevilling eller afslag. Ansøger eller økonomisk partner er i eksemplet en forening, hvor et medlem af Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling sidder i bestyrelsen for den pågældende forening. Er der tale om inhabilitet?

Ja. Som udgangspunkt vil der være tale om inhabilitet. Ifølge forvaltningsloven er du inhabil ved behandling af en sag, hvis du deltager i ledelsen af et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, der har særlig interesse i sagens udfald.

Behandling af ansøgning fra en virksomhed, hvor et bestyrelsesmedlem også sidder i Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling

Situationen er eksempelvis den, at Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling skal afgøre, om et konkret projekt skal have bevilling eller afslag. Ansøger eller økonomisk partner er i eksemplet en virksomhed, hvor et medlem af Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling sidder i ledelsen for den pågældende virksomhed. Er der tale om inhabilitet?

Ja. Som udgangspunkt vil der være tale om inhabilitet. Ifølge forvaltningsloven er du inhabil ved behandling af en sag, hvis du deltager i ledelsen af et selskab, en forening eller en anden privat juridisk person, der har særlig interesse i sagens udfald.

Hvis der i stedet er tale om, at et medlem af Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling, i ovennævnte situation, er ansat i den pågældende virksomhed, og dermed ikke er en del af den øverste ledelse, vil det i højere grad bero på en konkret vurdering, hvorvidt vedkommende er inhabil i behandling af ansøgningen.

Der skal ved vurderingen ses på de samlede omstændigheder, herunder interessens og sagens karakter samt den ansattes funktioner.

Der vil være en formodning for inhabilitet jo tættere den ansatte er på ledelsen, både hvad angår funktion og relation. Tilsvarende vil gælde jo mindre virksomheden er i antal medarbejdere, idet der her generelt set vil være en større loyalitetsfølelse overfor virksomheden/ledelsen. Det vil dog altid bero på en konkret vurdering i det enkelte tilfælde.